

HARJU MAAKOND ANIJA VALLAVALITSUS

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Meie: 14.05.2025 nr 8-5/440-1

Arvamus Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu kohta

Esitasite Anija Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu (edaspidi teemaplaneering) ja selle KSH aruande ning palusite meiepoolset tagasisidet 14.maiks 2025.

Välja on toodud, et teemaplaneeringu koostamise eesmärk on koostöös riigi, kohalike omavalitsuste, kohalike kogukondade ja ettevõtetega seada riiklikud strateegilised maakasutusprioriteedid maavara uurimiseks ja kaevandamiseks Harju maakonna territooriumil, tagamaks võimalused ühiskonna vajaduste rahuldamiseks. Teemaplaneering määrab ka perspektiivsed suuremad piirkonnad riigi huviga liiva uurimiseks ja kaevandamiseks ning olemasolevate karjäärade laiendamiseks.

2024. aastal toimus ka kokkusaamine Anija valla esindajatega, kus rääkisime läbi kuhu suunata kaevandamistegevust ning kus me kaevandamistegevust kindlasti ette ei näe. Anija vallas määrati planeeringuga kaks riigi huviga liiva piirkonda – Soodla ja Vikipalu ning väiksemad kohaliku tähtsusega alad. Teemaplaneeringu seletuskirjas on samuti välja toodud, et kohalike omavalitsustega koostöö tulemusel märgiti kaardirakendusse KOV seisukohad perspektiivsete alade osas – märgiti eraldi ala sobivus, kaasnevad tingimused, konfliktid olemasoleva või planeeritava maakasutusega, alad, kus KOV kaevandamist toetab, ei toeta või kaalub edaspidi täiendava koostöö tulemusel. Saadud tulemused võeti aluseks ja edasiseks kaalumiseks lahenduse välja töötamisel.

Kokkusaamise tulemusel arvestati Anija valla esindajate ettepanekut arvata Vikipalu riigi huviga liiva piirkonnast välja sealne põhjapoolne osa, kuna see ulatub liialt elamute lähedusse. Samas tegid Anija valla esindajad ettepanekuid arvata ka kohaliku tähtsusega liiva piirkondadest välja mõned alad, kuna nendele aladele on juba kas keeldutud geoloogilisteks uuringuteks luba andmast, on arutatud keeldumist või pole ala kaevandamiseks perspektiivne (puhkeala läheduses, hoonestatud vms). Anija Vallavalitsus, olles tutvunud praeguse teemaplaneeringu lahendusega, leiab, siiski et nimetatud ettepanekuid ei ole arvesse võetud, kuid teatud aladel tuleks neid kindlasti arvesse võtta.

Teemaplaneeringus on küll välja toodud, et väiksemad alad väljapool riigi huviga piirkondi on mõeldud peamiselt kohaliku nõudluse rahuldamiseks ning võivad olla seotud konkreetsete ehitusobjektidega. Vajalik on siinkohal kohalike omavalitsuste, ettevõtjate ja Keskkonnaameti

koostöö, et tagada jätkusuutlik ja tõhus maavarade kaevandamine. Saame aru, et teemaplaneeringus on määratud Anija valla territooriumil liivale ka II kategooria (kollased alad) alad, kus teemaplaneeringu kohaselt on kaevandamine võimalik, aga eelnevalt on vajalikud täiendavad kooskõlastused, uuringud (maavara kvaliteet ja levik), keskkonkakaitse (olulise mõju vähendamiseks või leevendamiseks) ja/või sotsiaalsed kokkulepped. Sotsiaalsed kokkulepped on vajalikud, et välistada kaevandamiseks ebasobivad alad. Peale täiendavaid uuringuid võib ala liikuda ka esimesse või kolmandasse kategooriasse. Samas kui teemaplaneeringusse jäävad sisse sellised alad, kus Anija vald kindlasti kaevandamistegevust ette ei näe, võib tekkida olukord, kus ettevõtjatele on loodud petlik arusaam/õiguspärane ootus justkui need alad sobiksid kaevandamiseks. Selline olukord võib tekitada tuliseid vaidluseid sh kohtuvaidlusi. Sellest tulenevalt tekib ka asjatu lisatöö omavalitsusele, kui ka Keskkonnaametile, kes peavad loataotlusi menetlema ning halvematel juhtudel ka korduvalt põhjendama, miks nendele aladele kaevandamist ei soosita.

Tulenevalt eelpool toodust palume siiski teemaplaneeringust välja võtta või tähistada teistsuguse tingimärgiga (nt võimalik liiva leiukoht, kuid hetkel kaevandamist ei soosita vms) järgmised alad:

1. Olemasolevast Poolvahe karjäärist ida poole Jägala-Käravete tee äärde jääv perspektiivne liiva ala, kuna varasemalt on keeldutud loa andmisest
2. Olemasolevast Poolvahe liivakarjäärist lääne poole jääv perspektiivne liiva ala kuni Puraviku kinnistuni (katastritunnus 14001:002:0099), kuna varasemalt on keeldutud loa andmisest.
3. Vikipalu küla Puraviku kinnistust (katastritunnus 14001:002:0099) lääne poole jääv perspektiivne liiva ala Jägala-Käravete tee äärs (või vähemasti ala kuni esimese metsateeni ca 450 m Puraviku kinnistul asuvast elamust), kuna varasemalt on keeldutud loa andmisest.
4. Soodla harjutusvälja poolses osas Jägala-Käravete tee äärde jääv perspektiivne liiva ala, kuna alale peab jääma kasvama mets müra tõkestamiseks.
5. Vikipalu riigi huviga liiva piirkonnast põhja poole jääv osa, kuna varasemalt on keeldutud loa andmisest.
6. Pillapalu küla Oja kinnistu (katastriüksus 14001:003:0860) lähedusse jäävad perspektiivsed liiva alad, kuna seal asub Sportland Kõrvemaa Keskus. Sealhulgas on alale rajatud ka ehitisi, erinevad rajad ning ala on igapäevaselt puhkeotstarbeliselt kasutusel.
7. Pillapalu külas Änni põik ja Änni tee vahelisele alale jääv perspektiivne liiva ala, kuna ala on puhkeotstarbeliselt kasutusel ning lähedusesse on planeeris rajada elamud (väljastatud ka ehituslube).

Ülejäänud teemaplaneeringus kategoriseerimise tulemusena välja toodud perspektiivsete liiva ja kruusaalade kohta hetkel vastuväiteid ei esita, kuna nende alade kohta puudub hetkel info kogukonna vastuseisu kohta. Nende alade puhul saab tõesti kaaluda kaevandamise võimalikkust lähtudes edasistest uuringutest, kooskõlastustest ja sotsiaalsetest kokkulepetest lähtuvalt.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Riivo Noor
Vallavanem

Evelin Kolbak
58 189 033
evelin.kolbak@anija.ee